

Verslag Werkgroep Belgian Grid

27 Juni 2024

Datum **27 Juni 2024**

Organisator **Jan Voet**

Deelnemer		Organisatie	
Aertsens	Walter	Infrabel	P
Artois	Brutus	Eneco	T
Bayart	Pierre	BStor	P
Canière	Hugo	BOP Belgian Offshore Platform	P
Laleman	Ruben	Engie	P
Robbelein	Jo	FOD Economie	P
Van Bossuyt	Michaël	FEBELIEC	P
Van De Keer	Lieven	BSTOR	P
Van den Waeyenberg	Sofie	CREG	P
Van Wynsberghe	Frank	BASF	P
Verhelst	Clara	CREG	T
Waignier	Jean- François	FEPEG	T
Michiels	Marc	VREG	P
Deknudt	Mario	Engie	T
Aertsens	Walter	Infrabel	P
Artois	Brutus	Eneco	T
Bayart	Pierre	BStor	P
Canière	Hugo	BOP Belgian Offshore Platform	P
Celis	Chris	ODE	P

P: Physical

T: Teams

Notulen

Auteur **François Dessain**

1. Agenda

- 1.1. EOS/EDS Capacity Reservation: discussion
- 1.2. Grid Losses
 - 1.2.1. Grid losses: % for BRPs for 2025
 - 1.2.2. Procurement method for regional losses and evolution towards DA procurement
- 1.3. Federal Development Plan
- 1.4. Access Contract 2.0
- 1.5. Derogation type A,B,C,D
- 1.6. Type A/B PGM conformity process
- 1.7. AOB (Hosting Capacity Maps)

2. Verslag

2.1. EOS/EDS Capacity Reservation - bespreking:

Elia opent de bespreking door de vergadering eraan te herinneren dat de design nota, die tijdens de WGBG van 29 maart al werd voorgesteld en waar Elia in de tussentijd aan is blijven werken, nog niet vast ligt en kan veranderen op basis van de feedback van de marktpartijen. Een van de belangrijkste nieuwigheden is de seriële aanpak voor de verwerking van de aanvragen.

Die keuze voor een seriële aanpak, de duur van een eventuele capaciteitsreservering en de eventuele gevraagde bankgarantie roepen tijdens de vergadering heel wat reacties op bij BSTOR, de CREG, Febeliec, Engie, BOP en ODE.

Uit de uitwisselingen blijkt dat er nog geen consensus bestaat over de drie bovenstaande kwesties. Elia zal tijdens de zomer (nvdr op 28 augustus) een nieuwe workshop organiseren.

Er is echter wel consensus over het feit dat de toekomstige procedure:

- niet mag worden gebruikt om andere, concurrerende projecten te blokkeren;
- geen speculatie in de hand mag werken;
- geen capaciteitsreservering op een te groot aantal locaties mogelijk mag maken.

2.2. Grid Losses

Elia presenteert de methodologie en evoluties op het vlak van de dekking van netverliezen.

Engie vraagt opheldering over de methodologie die is gebruikt voor het vaststellen van de vooruitzichten. Is 2025 berekend op de vooruitzichten 2026? Hoe komt het dat de schattingen voor 2026 zijn gestegen? Is er een specifieke verandering die de stijging kan verklaren?

Elia antwoordt dat het niet eenvoudig is om een specifiek project aan te wijzen als de bron voor die stijging (bv. o.a. HTLS). Over het algemeen stijgt het verbruik, de mate van gebruik van de lijnen en de mogelijkheden voor import en export. Dat roept de vraag op welk deel van het net gebruikt wordt voor transit. De landen krijgen een compensatie voor die transit. Zoals bepaald in Europese regelgeving op ENTSO-E-niveau rond transit zorgt het 'Inter-TSO compensation mechanism' voor een herverdeling van de transitkosten. Elke TSO compenseert de verliezen volgens het nationale kader.

Vervolgens worden de transitkosten op Europees niveau herverdeeld onder de TSO's, waarbij het principe is dat de TSO's die de transit opvangen compensatie krijgen en de TSO's die de transits veroorzaken betalen.

Infrabel vraagt hoe de compensatiecoëfficiënt wordt berekend.

Elia antwoordt dat de coëfficiënt is gebaseerd op een raming van de belasting en een raming van de federale verliezen en het verkeer. De belasting is maar een van de indicatoren die wordt gebruikt voor de vooruitzichten. De vooruitzichten zijn ook gebaseerd op een standaard klimaatmodel (2007). De opwarming van de aarde zou mogelijk gevolgen kunnen hebben voor de relevantie van het gebruikte model (warmere winters dan voorspeld zou bijvoorbeeld een impact hebben op de verliezen). Dankzij het langetermijn financieel correctiemechanisme zou dat echter uiteindelijk worden gecorrigeerd/gecompenseerd.

Tijdens de discussie kwam de vraag of de federale verliezen volgens de methodologie ook zouden moeten worden gecompenseerd.

Elia antwoordt dat dit mechanisme is opgesteld voor de compensatie van de verliezen op het federaal net. Voor het gewestelijk net is Elia wettelijk verplicht om ter compensatie energie op de markt te verkrijgen maar dat valt onder een ander wettelijk kader waar we ons vandaag niet mee bezighouden. Voor zover bekend, is het niet de bedoeling om die aanpak voor de federale verliezen te wijzigen. Er was in 2022 een studie (Balancing Incentive Study) om te bekijken of het wenselijk zou zijn dat Elia de federale verliezen op dezelfde manier zou compenseren. Elia heeft toen uitgelegd dat er een aantal vereisten zouden zijn om dat mogelijk te maken.

Day ahead procurement for compensation:

Elia stelt op 30 september de nieuwe compensatiemethodologie voor.

Febeliec maakt zich zorgen en merkt op dat de D-1 vooruitzichten foutief kunnen zijn (overschat), wat de situatie nog zou verergeren.

Elia antwoordt dat ze met het ingestelde model de schattingsfout sterk kan verminderen, zeker ten opzichte van de huidige aanpak. Dat is tijdens de POC bewezen. Elia bevestigt echter dat dat inherent is aan de gekozen aanpak en dat er altijd een risico op een foutieve inschatting bestaat. De conclusie van de POC toont dat Elia de supply gap gemiddeld kan verminderen, in vergelijking met het niet compenseren van volumes op basis van een day-ahead schatting, zoals nu gebeurt.

Febeliec vraagt of Elia kan kiezen wat en wanneer ze aankoopt.

Elia antwoordt dat ze niet aan trading doet en werkt op basis van een beproefde methode volgens de day-ahead schatting. De studie toont overigens dat de aanpak die Elia gebruikt de juiste is, omdat een beter optimum wordt bereikt op het niveau van het volledige systeem.

Nieuw ten opzichte van de Balancing Incentive Study van 2022 is dat Elia voorstelt om te verkopen en aan te kopen op basis van de schattingen, waar ze vroeger enkel voorstelde om aan te kopen (zie de grafiek met de gevallen van over/under compensation).

Infrabel vraagt naar de bron voor de historische gegevens.

Elia gebruikt de historische gegevens die ze tot haar beschikking heeft, plus de informatie van het model.

Infrabel vraagt waar die volumes worden verworven, op EPEX?

Elia legt uit dat ze via de bestaande trading desk binnen 50Hertz gaat, voor efficiëntie en synergieën. Diezelfde desk heeft ook de day-ahead toegang.

Infrabel vraagt of de netverliezen direct kunnen worden opgevolgd.

Elia antwoordt dat ze niet direct kunnen worden opgevolgd en dat er volgens haar ook geen nood is aan een dergelijke opvolging.

ODE merkt op dat ze dacht dat de getransporteerde volumes lager zouden zijn in het licht van de lokale productie.

Elia antwoordt dat ze op Lange Termijn aankoopt en dat alle delta's zijn gedekt. Er wordt een algoritme gebruikt (machine learning), die wel degelijk rekening houdt met de geraamde lokale productie.

ODE merkt op dat ondanks alle tools en de forecast, we kunnen vaststellen dat de verliezen nog altijd stijgen.

Elia antwoordt dat we door de elektrificatie kunnen verwachten dat de gewestelijke verliezen zullen blijven stijgen.

ODE herinnert eraan dat het feit dat Fluvius reactief vermogen koopt ook een impact heeft.

Elia antwoordt dat de distributie in het model is meegenomen.

Elia herinnert de vergadering eraan dat alle feedback van de markt over deze methodologie verwacht wordt tegen 1 september (go live gepland voor Q1 2025).

2.3. Federal Development Plan

Elia nodigt de deelnemers uit om een enquête over het federaal ontwikkelingsplan 2024-2034 in te vullen tegen de volgende vergadering van de Belgian Grid (oktober) om zo de informatie uit de vragenlijst optimaal te kunnen benutten en een basis te hebben voor de discussie tijdens de volgende ontmoeting over het proces en het bereik van het volgende federaal plan.

De enquête is hier te vinden: <https://forms.office.com/e/MkeuVXVYkM>

Daarnaast presenteert Elia de timeline voor het volgende federale ontwikkelingsplan (dat door de minister in Q1 2027 zou moeten worden goedgekeurd). De timings zijn indicatief en kunnen in de loop van het proces nog veranderen. De FOD laat weten dat ondertussen een nieuw koninklijk besluit over de modaliteiten voor het opstellen van het plan is goedgekeurd. Tijdens de volgende WGBG zal een update van de planning worden voorgelegd.

BSTOR & BOP vragen hoe (en binnen welke werkgroep) er nog voor de openbare consultatie kan worden deelgenomen aan de opstelling van het nieuwe federal development plan.

Elia bevestigt dat er een discussieronde zal zijn met de verschillende spelers via de werkgroep Belgian Grid van 1 oktober.

Na de vergadering heeft de FOD Economie Elia de link bezorgd naar de details van het plan:

- NL: <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2024/05/12/2024004811/staatsblad>
- FR: <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/arrete/2024/05/12/2024004811/moniteur>

2.4. Access Contract 2.0

Elia begint met het voorleggen van de belangrijkste wijzigingen die zijn aangebracht aan het toegangcontract en waarom ze worden behandeld met het oog op de openbare consultatie later dit jaar.

Engie vraagt of de huidige LOI om de notie van meerdere BRP's te dekken vervangen zal worden door het nieuwe contract.

Elia bevestigt dat het doel is om de LOI (die eind december 2024 afloopt) te vervangen door het nieuwe contract. Afhankelijk van de benodigde tijd, moeten we bekijken hoe eventuele overlaps zullen worden behandeld.

CREG vraagt hoe het zit met de kwestie van de drop-off.

Elia antwoordt dat het de bedoeling is om de notie drop-off op zowel federaal als gewestelijk niveau op te nemen.

Febeliec vraagt om een versie van het contract met de track changes op het moment van de consultatie.

2.5. Afwijking type A, B >110kV

Elia legt het afwijkingsverzoek voor eenheden met laag vermogen (minder dan 25MW) die zijn aangesloten op hoogspanning (meer dan 110kV) voor.

Er bestaan op dit moment 2 afwijkingen voor dit scenario, om te voorkomen dat kleinere eenheden die op hoogspanning zijn aangesloten complianceverplichtingen moeten nakomen die niet in verhouding staan tot de kosten en baten. Die 2 afwijkingen vervallen op 9 juli en Elia zal CREG een verlengingsaanvraag sturen om elke onderbreking te vermijden in afwachting van de invoering van de nieuwe RfG-regels zoals gepresenteerd door ACER, die tegen 2027 geratificeerd moeten zijn door de lidstaten.

Elia loopt in haar afwijkingsverzoek vooruit op die toekomstige bepalingen en vermeldt dat een eenheid die afwijkt van type A of B bij een ingrijpende modernisering vanaf dan de eisen van haar respectievelijke type tijdens die ingrijpende modernisering zal moeten vervullen (wat niet het geval was tijdens de voorgaande afwijking).

Febeliec herinnert eraan dat in het kader van de nieuwe RfG-regels (d.w.z. vanaf de publicatie van de network codes), Elia de marktpartijen nog moet samenbrengen om de toekomstige vermogensdrempelwaarden per categorie te bepalen.

Elia antwoordt dat ze, zodra de RfG en DCC zijn gepubliceerd, de betrokken spelers opnieuw zal samenroepen om die drempelkwestie aan te pakken.

2.6. Steamlining Conformity type A & B

Elia begint de presentatie met het overlopen van de veranderingen aan de procedure van de conformiteitstesten. Die veranderingen moeten de procedures minder ingewikkeld maken, zonder te raken aan de kwaliteit van de testen.

BSTOR vraagt om de scope van die conformiteitstesten te verduidelijken

Elia antwoordt dat het gaat om zowel sPGM's als PPM's, maar niet om SPM's, dus batterijparken vallen niet binnen de scope. Het gaat dus enkel om productie-eenheden (PGM's) die verbonden zijn aan het Elia-net, zowel synchroon als asynchroon. Dus geen DSO's, geen CDS'en en geen opslag. Elia benadrukt dat het doel is om de opvolging van de processen te vereenvoudigen en tegelijkertijd de conformiteit met de bestaande grid codes te verzekeren.

Infrabel vraagt of er nieuwe aanvragen moeten worden ingediend voor EDS'en.

Elia: daarvoor geldt nog het gebruikelijke proces (verandering van aansluiting).

Engie stelt zich vragen bij de geplande timing voor de vereenvoudiging (goedkeuring vereist?).

Elia antwoordt dat het direct kan worden ingevoerd, omdat er geen specifieke goedkeuring nodig is voor het doorvoeren van deze verbeteringen.

2.7. AOB: Hosting Capacity Map

Elia is van plan om in december van dit jaar een update van de capacity map voor te stellen op basis van de ontvangen feedback.

Uiteindelijk zou Elia die kaart maandelijks willen bijwerken.

Infrabel vraagt of het mogelijk is om een berekening te maken per onderstation.

Elia antwoordt dat dat niet mogelijk is.

BSTOR merkt op dat Elia niets communiceert over het potentieel. Dat zou gecommuniceerd moeten kunnen worden op basis van de EOS'en.

Elia verduidelijkt dat ze dat eventueel in de volgende iteratie van de tool mogelijk zou kunnen maken. De registratie van de EOS'en vraagt echter wel wat tijd, het is niet mogelijk om real time informatie mee te geven.

Elia herinnert eraan dat de gereserveerde capaciteit een aanzienlijke impact heeft op al deze analyses.

BSTOR geeft als eerste feedback over de beschikbaar gestelde tool dat de verkregen informatie een zeer hoge flexibiliteit op de basis van de EOS'en suggereert.

BSTOR schat dat de voorgestelde drempel van 5% flexibiliteit niet interessant is en dat die veel hoger zou moeten zijn. BSTOR is bereid investeringen te overwegen zelfs als er 20% flexibiliteit vereist is.

Elia neemt nota van de opmerking over de 20%.

ODE vraagt om te bevestigen dat ze de informatie uit de tool juist begrepen heeft: het gaat om alle gereserveerde + gecontracteerde + potentiële capaciteit. Het gaat dus niet om een effectief gemeten piek.

Elia bevestigt dit.

ODE vraagt hoe dat zich verhoudt tot Fluvius.

Volgens Elia houdt Fluvius geen rekening met de gereserveerde capaciteit. De aanpak van Elia is om zo dicht mogelijk bij de aansluitingsstudies te blijven voor de productie van de hosting capacity map.

Het idee is om de gebruiker echt de mogelijkheid te geven om te anticiperen op de reactie die hij waarschijnlijk zou krijgen bij het lanceren van een aanvraag. Elia bekijkt de mogelijkheid om 'non binding' informatie te geven over de 'waarschijnlijkheid' van de beschikbaarheid van de capaciteit.

BSTOR is meer geïnteresseerd in de werkelijke flexibiliteit dan die uit de studies van Elia. De capacity map zou niet uitsluitend op een 'worst case scenario' moeten worden gebaseerd.

ODE vraagt of er een cijfer over de gemodelleerde gecontracteerde capaciteit bestaat.

Elia antwoordt dat dat cijfer op basis van de bestaande situatie vrij hoog is.

Elia verduidelijkt dat ze alle feedback over de gedane voorstellen tegen midden augustus zou willen ontvangen.

Elia neemt nota van de verwachting van de marktpartijen dat ze nog een workshop zal organiseren over het onderwerp EOS/EDS capaciteitsreservering tegen eind augustus (nvdr de workshop is ondertussen gepland voor 28 augustus 2024). Elia herinnert de vergadering er nog aan dat ze een link zullen krijgen naar de enquête over het federaal ontwikkelingsplan en vraagt de deelnemers om die in te vullen.

3. Planning next meetings:

De volgende vergaderingen van de werkgroep Belgian Grid zullen plaatsvinden op 1 oktober 2024 en 13 december 2024.

De vergadering wordt gesloten omdat alle onderwerpen zijn behandeld.